

edu
CAC

LES COMPETÈNCIES A EDUCAC
CICLE SUPERIOR D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Les competències bàsiques a eduCAC.....	3
Els àmbits competencials.....	5
Fem zoom a la competència audiovisual.....	10

Les competències bàsiques a eduCAC

Els materials didàctics del programa eduCAC volen ser una eina per cooperar en l'assoliment de les **competències bàsiques de l'etapa obligatòria** tot oferint oportunitats de millora vinculades amb l'alfabetització en mitjans. En aquesta primera fase del programa, els materials didàctics adaptats per a Cicle Superior d'Educació Primària són els [Projectes d'aula](#) i els [mòduls instrumentals](#).

Competència comunicativa, lingüística i audiovisual

El treball d'aquesta competència es fa principalment des de la **cerca d'informació** sobre una qüestió concreta per tal de fer ús de la **capacitat de comprendre, interpretar, resumir i extreure conclusions pròpies dels textos escrits o de diversos productes audiovisuals**. També es treballa des de l'expressió de les pròpies **idees i conclusions** a partir de la **redacció de textos, compartint-les oralment** amb la resta del grup i **fent ús dels llenguatges audiovisuals per crear i produir projectes propis**.

Competència matemàtica

Aquesta competència **es treballa d'una forma indirecta**, però cal tenir-la present, sobretot pel que fa a la **comprensió i interpretació de missatges mediàtics** on les dades numèriques i estadístiques s'utilitzen sovint per construir una opinió o un discurs amb una intencionalitat determinada.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Els materials d'eduCAC **proposen la interacció amb l'entorn proper** a través del treball de temes d'actualitat o de rellevància en l'entorn més proper mitjançant la cerca i consulta d'informació, l'elaboració d'entrevistes i productes audiovisuals, etc. Aquestes propostes poden contribuir a desenvolupar la **percepció de l'espai físic i la vida en general**, tant a escala local com global, així com a **comprendre el món i els diversos models socials que ens envolten**.

Competència artística i cultural

El treball d'aquesta competència es realitza principalment des dels **exercicis de creació i desenvolupament de projectes propis, fent ús del llenguatge audiovisual**, que requereix desenvolupar la capacitat de **compondre amb elements dels llenguatges artístics**, tot utilitzant eines i tècniques pròpies de cada àmbit. D'altra banda, també s'incideix en aquesta competència des de les activitats que requereixen **visualitzar produccions audiovisuals**, per desenvolupar els **hàbits de percepció reflexiva i oberta de la realitat sonora i visual de l'entorn natural i cultural**. Les activitats de reflexió també inclouen el treball d'aquesta competència, en activitats com el *roleplaying* que requereixen representar una situació o un posicionament fent ús de diversos llenguatges, entre ells el corporal.

Competència digital

El desenvolupament d'aquesta competència es treballa de forma molt extensa i explícita, ja que les activitats educatives d'eduCAC tenen entre els seus objectius principals l'**actuació de forma crítica i responsable en l'ús dels dispositius tecnològics**. De fet, hi ha un **projecte d'aula dedicat específicament a les bones pràctiques en aquest àmbit** i nombroses activitats dedicades al **treball i reflexió en relació a la identitat digital**. Aquesta competència es treballa explícitament i en detall en totes les activitats que impliquen cerca d'informació mitjançant les TIC, elaboració de productes finals amb aplicatius digitals i la utilització d'aplicacions i programes d'edició d'imatge i so, per posar en pràctica la producció de materials audiovisuals propis.

Competència social i ciutadana

Les activitats pràctiques i de reflexió plantejades a eduCAC permeten fer un treball molt complet de millora de la capacitat per **comprendre la realitat social en què vivim**, i aprendre a **encarar la convivència i els conflictes emprant el judici ètic**, així com **prendre consciència respecte del que passa en l'àmbit social i de ciutadania** i, sobretot, **com es transmeten aquests fets en els mitjans de comunicació**.

Competència d'aprendre a aprendre

Aquesta competència es treballa de forma extensa i transversal en gairebé totes les activitats, ja que les propostes d'eduCAC es vertebren principalment fent **ús del debat i d'espais d'exposició dels coneixements apresos amb tot el grup classe**, que permeten millorar la capacitat de reflexionar, articular un discurs i transmetre allò après. Així mateix, tant en aquestes activitats de reflexió com en les propostes més pràctiques, es treballa la competència d'aprendre a aprendre, des del **desenvolupament de la consciència d'estar aprenent**, així com des de la **presa de consciència de les pròpies capacitats i del procés que es duu a terme per adquirir-les**.

Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Les propostes didàctiques d'eduCAC permeten treballar aquesta competència de forma molt completa, ja que totes les activitats impliquen **espais de treball grupal**, que permeten **posar en pràctica la capacitat d'exposar, d'escoltar, de contrastar, de defensar les opinions, així com de consensuar-les amb tot el grup** per poder-ho compartir davant la resta de companys/es de classe quan les activitats ho requereixin. Aquesta competència també es treballa gràcies a la **vinculació intrínseca dels materials amb l'actualitat** que els facilita el **desenvolupament de l'anàlisi crític de l'entorn** (en l'àmbit polític, social, cultural, etc.).

Més enllà de les 8 competències bàsiques que l'alumnat ha d'assolir en l'etapa obligatòria, eduCAC vol cooperar, també, en el treball de les competències pròpies dels diferents àmbits en què s'organitza el currículum educatiu. A continuació, concretem les oportunitats de treball que ofereix eduCAC en funció dels àmbits competencials en què s'insereixi:

Si ho treballem des de l'àmbit artístic...

Competències bàsiques que s'hi treballen

Dimensió percepció, comprensió i valoració

- Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural
- Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques
- Comprendre i valorar elements significatius de la contemporaneïtat artística

Dimensió interpretació i producció

- Emprar elements bàsics del llenguatge visual amb tècniques i eines artístiques per expressar-se i comunicar-se
- Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se

Dimensió imaginació i creativitat

- Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics
- Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries

Oportunitats que ofereix eduCAC

Treballar els hàbits de percepció conscient i millorar la **capacitat de conèixer, comprendre, apreciar i valorar** les diferents manifestacions artístiques.

Millorar la **capacitat de crear amb les paraules, amb el propi cos, amb tota mena de materials, suports i eines tecnològiques**.

Propiciar la **creació de continguts artístics i culturals** mitjançant la creació de projectes propis en format audiovisual.

Expandir la creativitat desenvolupant **projectes creatius de manera col·lectiva** i que tinguin un impacte més enllà d'un mateix.

Afavorir la reflexió i la capacitat d'elaborar les pròpies **valoracions i argumentacions** incorporant el vessant cultural i artístic.

Si ho treballem des de l'àmbit de l'educació en valors...

Competències bàsiques que s'hi treballen

Dimensió personal

- Actuar amb autonomia en la presa de decisions i assumir la responsabilitat dels propis actes
- Desenvolupar habilitats per fer front als canvis i a les dificultats i per assolir un benestar personal
- Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi

Dimensió interpersonal

- Mostrar actituds de respecte actiu envers les persones, les seves idees, opcions, creences i les cultures que les conformen
- Aplicar el diàleg com a eina d'entesa i participació en les relacions entre les persones
- Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu que promoguin el compromís personal i les actituds de convivència

Dimensió social

- Analitzar l'entorn amb criteris ètics per cercar solucions alternatives als problemes
- Mostrar actituds de servei i de compromís social, especialment davant de les situacions d'injustícia

Oportunitats que ofereix eduCAC

Afavorir, a través del desenvolupament de projectes vinculats a l'educació en valors, al manteniment d'una **actitud constructiva, dialogant, solidària i responsable**, tenint en compte els propis drets i deures i la sensibilitat per descobrir els aspectes ètics de les diverses situacions.

Potenciar el desenvolupament d'**habilitats argumentatives de construcció i expressió del pensament propi**, a través de dinàmiques de debat i treball cooperatiu, així com de l'expressió de les pròpies idees a través del llenguatge audiovisual.

Potenciar l'actitud d'**afrentar la convivència i els conflictes** emprant el **judici ètic**, basat en els valors i **pràctiques democràtiques**, a través d'activitats que basades en l'arribada a **consensos**, el desenvolupament d'un **criteri propi** i el **diàleg per a l'assoliment de criteris compartits**.

Prendre consciència d'allò que passa a escala social i ciutadana, i de com els mitjans ho transmeten.

Si ho treballem des de l'àmbit de coneixement del medi...

Competències bàsiques que s'hi treballen

Dimensió món actual

- Valorar problemes socials rellevants interpretant-ne les causes i les conseqüències per plantejar propostes de futur

Dimensió salut i equilibri personal

- Prendre consciència del propi cos, de les emocions i sentiments propis i aliens, per aconseguir l'equilibri emocional i afavorir la convivència

Dimensió tecnologia i vida quotidiana

- Utilitzar materials de manera eficient amb coneixements científics i criteris tecnològics, per resoldre situacions quotidianes
- Dissenyar màquines simples i utilitzar aparells de la vida quotidiana de forma segura i eficient

Dimensió ciutadania

- Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable
- Participar en la vida col·lectiva a partir de valors democràtics, per millorar la convivència i per afavorir un entorn més just i solidari

Oportunitats que ofereix eduCAC

Treballar la capacitat per **comprendre la realitat social en què es viu** a partir d'activitats que impliquen la **cerca d'informació, la reflexió i el debat sobre diferents problemàtiques socials**, així com del **desenvolupament d'activitats pràctiques i projectes audiovisuals** per reflectir la seva realitat.

Afavorir el desenvolupament del pensament social, crític i creatiu, per apropar-se a la realitat, interpretar-la, posicionar-se i pensar alternatives. Els materials d'eduCAC plantegen **activitats de reflexió i debat sobre temàtiques de l'actualitat** per al desenvolupament d'un criteri propi i el diàleg per a l'assoliment de criteris compartits.

Contribuir al desenvolupament d'**habilitats socials** des de l'**impuls del treball cooperatiu, el diàleg i el debat**. A més, eduCAC proposa materials centrats específicament en la **identitat digital i l'ús dels dispositius mòbils**, que aborden la construcció del 'jo' i la relació amb els altres.

Prendre consciència d'allò que passa a escala social i ciutadana, i de com els mitjans ho transmeten.

Si ho treballem des de l'àmbit lingüístic...

Competències bàsiques que s'hi treballen

Dimensió comunicació oral

- Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars
- Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa
- Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa, utilitzant estratègies conversacionals

Dimensió comprensió lectora

- Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports
- Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura
- Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi

Dimensió expressió escrita

- Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari
- Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari

Dimensió literària

- Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions

Oportunitats que ofereix eduCAC

Millorar la capacitat de **comprensió lingüística, d'interpretació de textos i dels diversos relats i llenguatges audiovisuals** i de comprensió de continguts amb diferents formats i intencionalitats. Els materials d'eduCAC es basen, en gran mesura, en la **cerca, lectura i visualització de continguts dels mitjans de comunicació** en diferents formats i amb una gran diversitat de gèneres, per a la posterior **elaboració de continguts propis i el desenvolupament de debats i dinàmiques diverses**.

Millorar la **capacitat per comunicar-se oralment, d'expressar-se per escrit i de fer servir els llenguatges audiovisuals**. Els materials d'eduCAC proposen l'**elaboració de continguts propis en diferents suports, posant el focus en el llenguatge audiovisual i incorporant l'ús de les TIC**, per tal de potenciar la capacitat d'expressió oral i escrita a través de la pràctica i el treball per projectes.

Millorar la **capacitat d'exposar idees i d'estructurar-les**, a través de les dinàmiques proposades als diferents materials, basades en la **reflexió, el diàleg i el debat**.

Si ho treballem des de l'àmbit digital...

Competències bàsiques que s'hi treballen

Dimensió instruments i aplicacions

- Seleccionar, utilitzar i programar dispositius digitals i les seves funcionalitats d'acord amb les tasques a realitzar
- Utilitzar les funcions bàsiques de les aplicacions d'edició de textos, tractament de dades numèriques i presentacions multimèdia
- Utilitzar programes i aplicacions de creació de dibuix i edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment

Dimensió tractament de la informació i organització dels entorns de treball i d'aprenentatge

- Cercar, contrastar i seleccionar informació digital tot considerant diverses fonts i entorns digitals
- Construir nou coneixement personal mitjançant estratègies de tractament de la informació amb el suport d'aplicacions digitals
- Organitzar i emprar els propis entorns personals digitals de treball i d'aprenentatge

Dimensió comunicació interpersonal i col·laboració

- Realitzar comunicacions interpersonals virtuals i publicacions digitals
- Realitzar activitats en grup utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu

Dimensió hàbits, civisme i identitat digital

- Desenvolupar hàbits d'ús saludable de la tecnologia
- Actuar de forma crítica, prudent i responsable en l'ús de les TIC, considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital

Oportunitats que ofereix eduCAC

Potenciar la capacitat de **gestió, cerca i processament d'informació** mitjançant diversos suports, tot incorporant l'ús de les TIC com a eina per **informar-se, aprendre i comunicar-se**. Els materials d'eduCAC proposen activitats basades en la **cerca autònoma d'informació** i la **consulta i visualització de continguts dels mitjans de comunicació** per respondre a diferents reptes educatius.

Contribuir al desenvolupament d'una **actitud crítica i reflexiva en la valoració de la informació**, tot contrastant-la i respectant les normes de conducta social. Els materials d'eduCAC proposen activitats per al **foment d'uns bons hàbits informatius i comunicatius i per a l'ús responsable dels mitjans de comunicació**.

Contribuir a l'aprofundiment en el treball de **combinació de diversos llenguatges** (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) en una mateixa informació, a través d'**activitats pràctiques multidisciplinàries per a l'elaboració de continguts i projectes propis**, especialment als **Projectes d'aula**.

Millorar la **capacitació en l'ús d'eines de l'entorn digital**, tot fomentant uns **bons hàbits de consum de continguts audiovisual** i un **ús constructiu i responsable dels dispositius mòbils i les xarxes socials**. Els materials d'eduCAC plantegen activitats, dinàmiques i projectes per treballar aquest aspecte de l'educació en mitjans de comunicació, tot **posant el focus tant en els hàbits informatius i d'entreteniment dels joves, com en els comunicatius i d'ús dels dispositius**.

Fem zoom a la competència audiovisual

Inclusa dins la competència lingüística, eduCAC posa l'accent en la competència audiovisual i coopera en l'assoliment per part de l'alumnat de totes dues.

eduCAC concep la competència en mitjans (també coneguda com alfabetització en mitjans o *media literacy*) com la capacitat d'**accedir, analitzar, avaluar i crear missatges** en una varietat de contextos, és a dir, la capacitat de les persones per **interpretar i analitzar, des de la reflexió crítica, les imatges i els missatges audiovisuals i per expressar-se amb correcció en l'àmbit comunicatiu.**

Principals objectius d'eduCAC:

- Conèixer i ser capaç de llegir i d'interpretar adequadament els diversos tipus de llenguatges audiovisuals, d'acord amb els diversos contextos socials i culturals
- Assolir les capacitats necessàries per rebre i analitzar de forma crítica la informació que genera l'entorn mediàtic que ens envolta
- Produir textos comunicatius emprant el llenguatge i la tècnica audiovisual corresponent de forma apropiada
- Assolir bones pràctiques en la utilització de les pantalles

Anant més al detall, volem incidir en quins són els indicadors respecte del treball i l'adquisició d'aptituds, en relació a la competència audiovisual:

capacitat d'analitzar i valorar

- ... de forma crítica missatges mediàtics de tipologia diversa.
- ... l'ús dels recursos formals vinculats a la imatge des del punt de vista expressiu i estètic.
- ... l'ús del so i la funció expressiva i estètica que compleix, en interacció amb els altres elements expressius.
- ... l'ús de l'edició per conferir sentit, ritme i significació a les imatges i sons en funció de la seva interacció.
- ... l'estructura narrativa d'un relat audiovisual i els mecanismes de la narració.
- ... els missatges audiovisuals en funció de la categoria i gènere, així com distingir entre ficció i no ficció.
- ... els aspectes formals dels missatges audiovisuals, és a dir, no el contingut del missatge sinó també el seu embolcall i el plaer que pot proporcionar.

capacitat de produir i elaborar

- ... missatges senzills per transmetre valors o aportar visions crítiques dels diversos productes audiovisuals
- ... missatges audiovisuals elementals que siguin comprensibles i que aportin una certa dosi de creativitat, d'originalitat i de sensibilitat.
- ... imatges estàtiques i en moviment amb un ús correcte dels recursos formals vinculats a la imatge.
- ... produccions audiovisuals que relacionin imatges i so de manera creativa, per tal de dotar-les d'un nou sentit a partir de la seva interacció.
- ... produccions audiovisuals mitjançant l'ús d'equips d'enregistrament audiovisual i sonor amb adequada correcció tècnica.

capacitat d'adquirir

- ... coneixement de les innovacions tecnològiques més rellevants que s'han desenvolupat al llarg de la història de la comunicació audiovisual.
- ... coneixement de les fases que constitueixen el procés de producció i distribució d'una obra audiovisual, i dels professionals que hi intervenen.

edu
CAC

The image features the text 'edu' and 'CAC' in a bold, black, sans-serif font. The word 'edu' is positioned above 'CAC'. To the left of 'edu' is an orange L-shaped graphic consisting of a vertical line and a horizontal line. To the right of 'CAC' is another orange L-shaped graphic, also consisting of a vertical line and a horizontal line. The overall composition is minimalist and modern.